

ที่ ปช ๐๐๑๑/๐๐๕๖

สำนักงาน ป.ป.ช.

ถนนนนทบุรี อำเภอเมืองนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ช. ขอเสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

โดยเรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการศึกษา ปัญหาการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพบว่าปัญหาการกระทำทุจริตดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการรั่วไหลของงบประมาณเงินอุดหนุนที่เกิดจากการกระทำทุจริตในหลายขั้นตอน ทั้งในด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิธีการและแนวทางปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงาน ที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริต ดังนั้น จึงจำเป็นต้องขอเสนอข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อคณะรัฐมนตรี

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

/๓. สาระสำคัญ...

“ข้อสั่งตั้ง เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอข้อเสนอนี้เพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อเสนอแนะให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และเพื่อให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

๔. ผลกระทบ

ปัญหาการกระทำทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ และสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการรั่วไหลของงบประมาณเงินอุดหนุนที่เกิดจากการกระทำทุจริต ทั้งในการจัดทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุน การนำเงินอุดหนุนไปจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ และการบริหารจัดการงบประมาณเงินอุดหนุน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณเงินอุดหนุน

๕. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ “คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอนี้ต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

...”

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว เห็นควรมีข้อเสนอนี้เพื่อป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเงินอุดหนุนที่รัฐอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามนัยมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนี้

/๖.๑) ข้อเสนอ...

“ข้อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

๖.๑) ข้อเสนอแนะด้านการจัดทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุน

(๑) เพื่อเป็นการลดปัญหาความไม่เป็นธรรมและการทุจริตจากการวิ่งเต้นเพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุน รัฐบาลควรมีนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ทั้งวิธีการและระยะเวลาในการส่งเสริมและพัฒนารายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกฎหมายกำหนดแหล่งรายได้และวิธีการหารายได้ การจัดระบบภาษี หรือการจัดแบ่งภาษีระหว่างรัฐบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเหมาะสม เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอ สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเสมอภาค ลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาลให้น้อยที่สุดจนกระทั่งหมดไปในอนาคต นอกจากนี้ การดำเนินการดังกล่าวยังเป็นการปฏิบัติให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ ซึ่งกำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรายได้ของตนเองโดยจัดระบบภาษีอากรหรือการจัดสรรภาษีอย่างเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างเพียงพออีกด้วย

(๒) ในขณะที่รัฐบาลยังไม่สามารถดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีรายได้ของตนเองอย่างเพียงพอต่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ รัฐบาลควรพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเงินอุดหนุนทั่วไป โดยลดการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งมักมีปัญหาการทุจริตจากการวิ่งเต้นและการบริหารงบประมาณให้เหลือน้อยที่สุด เนื่องจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเป็นการจัดสรรงบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดทำโครงการเพื่อทำคำขอรับการพิจารณาจัดสรรตามนโยบายและเงื่อนไขที่รัฐบาลเป็นผู้กำหนด ซึ่งนอกจากก่อให้เกิดปัญหาการทุจริตแล้ว ยังไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๐ วรรค ๕ ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลังของตนเอง ทั้งนี้ หากรัฐบาลยังมีความจำเป็นต้องจัดสรรในรูปแบบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามนโยบายและเงื่อนไขของรัฐก็สามารถทำได้ แต่ควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการจัดสรร รวมถึงการใช้จ่ายงบประมาณให้รัดกุม และไม่ควรมั่นใจว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจอยู่ในสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล

(๓) การจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงบประมาณ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และตัวชี้วัดอย่างชัดเจน เพื่อลดอำนาจการใช้ดุลพินิจ (Discretionary Power) ในการจัดสรรโดยมิชอบ เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์ ตัวชี้วัด ลักษณะของโครงการที่หากไม่มีการดำเนินการแล้ว อาจส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อนของประชาชนจำนวนมาก การกำหนดคุณสมบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถจัดทำคำขอรับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยพิจารณาจากฐานะทางการเงินการคลังและเงินสะสมที่ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการด้วยงบประมาณของตนเอง เป็นต้น

นอกจากนี้ การพิจารณาคำขอตั้งงบประมาณเพื่อขอรับการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (หากเป็นกรณีขอรับการจัดสรรที่ยังต้องผ่านการพิจารณาของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ควรดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการที่เป็นกลาง เช่น ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก เป็นต้น เพื่อให้การพิจารณาจัดสรรงบประมาณเป็นไปด้วยความโปร่งใส เปิดเผยและเป็นธรรม ปราศจากการวิ่งเต้น ตอรองแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ ทั้งนี้ ในการพิจารณาควรกำหนดให้มีการจัดทำ

/บัญชีโครงการ...

“ข้อเสียดี เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

บัญชีโครงการคำขอรับการจัดสรร โดยจัดลำดับความสำคัญตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และประชาสัมพันธ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบอย่างเปิดเผย อนึ่ง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการจัดทำคำขอรับการจัดสรรล่วงหน้า โดยมีระยะเวลาเพียงพอต่อการดำเนินการอย่างรอบคอบ และเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ด้วย

(๔) เพื่อให้การดำเนินการจัดทำคำขอและจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุน เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงบประมาณ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรเร่งดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่ขอรับเงินงบประมาณโดยตรง เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และให้ใช้บังคับตั้งแต่คำของบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นต้นไป

๖.๒) ข้อเสนอด้านการนำเงินอุดหนุนไปจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ และการบริหารจัดการงบประมาณเงินอุดหนุน

(๑) กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรกำหนดให้ประชาชนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรมและเข้มข้นในทุกกระบวนการ ซึ่งนอกเหนือจากกระบวนการการประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย การมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของสภาท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อสร้างความโปร่งใส ป้องกันความร่วมมือระหว่างผู้บริหารกับสมาชิกสภาท้องถิ่นในการจัดสรรงบประมาณ เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ จะช่วยลดปัญหาการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอีกด้วย

(๒) กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของสมาชิกสภาท้องถิ่นและประชาชน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่และอำนาจ กฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการตรวจสอบถ่วงดุลกับผู้บริหารท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ร่วมกับกรมบัญชีกลาง ควรส่งเสริมและพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในด้านประสิทธิภาพ ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และความก้าวหน้า เพื่อให้การตรวจสอบภายในเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ช่วยยับยั้งป้องกันความเสียหายจากการดำเนินงานที่ผิดพลาด หรือการทุจริตภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง และต้องเปิดเผยผลการตรวจสอบภายในดังกล่าวให้สาธารณชนหรือประชาชนทราบด้วย

(๔) เพื่อให้การบริหารจัดการงบประมาณเงินอุดหนุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลในการดำเนินการ กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรกำหนดหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการดำเนินการที่ต้องมีการจัดซื้อจัดจ้างโดยการใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ต้องมีการจัดทำรูปแบบรายการหรือการกำหนดราคากลางในลักษณะเดียวกับส่วนราชการทั่วไป และจะสามารถเบิกเงินงบประมาณดังกล่าวได้ต่อเมื่อมีการตรวจรับแล้ว

/๖.๓ ข้อเสนอ...

“ข้อสุดท้าย เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

๖.๓ ข้อเสนอด้านการติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณเงินอุดหนุน

(๑) เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการทุจริตหรือความผิดพลาดในการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนอันเนื่องมาจากการจัดเก็บข้อมูลไม่ครบถ้วน ไม่เป็นระบบ ไม่มีความเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รัฐบาลควรดำเนินการให้มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ วิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analyze) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความมั่นคงปลอดภัย มีการบูรณาการ สามารถใช้ข้อมูลในการทำงานร่วมกัน (Data Integration and Inter-operation) และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการดำเนินการที่เป็นปัจจุบัน (Real-time) ซึ่งมีประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และมีการเปิดเผยข้อมูล (open data) ให้ประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และหน่วยงานตรวจสอบสามารถเข้าถึงได้ ซึ่งสามารถแก้ปัญหาการทุจริตหรือความผิดพลาดในการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนได้

(๒) กระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรกำหนดรูปแบบการรายงานผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง และเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการดำเนินงาน การเงินการคลัง และงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้โดยง่าย ทั้งนี้ การกำหนดรูปแบบการรายงานควรทำให้ง่ายต่อความเข้าใจของประชาชนทุกระดับ และควรกำหนดให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๓ ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น เปิดเผยข้อมูล และรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ

(๓) กระทรวงมหาดไทย ควรกำชับให้ผู้มีอำนาจในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ) ตรวจสอบ ติดตาม และการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการใช้จ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ลดการทุจริตหรือการทำผิดกฎหมาย ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ มีอำนาจในการชี้แจง แนะนำ ตักเตือน มีอำนาจในการตรวจสอบเรียกรายงานและเอกสาร รวมถึงมีอำนาจในการเรียกสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือพนักงานข้าราชการท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล) มาชี้แจงหรือสอบสวน หากผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ เห็นว่ามีการปฏิบัติอันอาจสร้างความเสียหายต่อราชการ ก็มีอำนาจในการเพิกถอนหรือระงับการกระทำดังกล่าวตามกระบวนการขั้นตอนที่กำหนดไว้ ดังนั้น หากพบว่าผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายมีการปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติหน้าที่จนก่อให้เกิดความเสียหาย ผู้มีอำนาจกำกับดูแลควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการกระทำความผิดนั้นด้วย

(๔) กระทรวงมหาดไทย ควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งใช้ระบบการจ่ายเงินโดยให้จ่ายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๒ โดยเร็ว ซึ่งการใช้ระบบการจ่ายเงินในรูปแบบดังกล่าว จะช่วยลดปัญหาการทุจริตในการใช้จ่ายเงินอุดหนุนลงได้

(๕) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ควรให้ความสำคัญกับการตรวจสอบการใช้จ่ายและการบริหารเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการหรือไม่ และตรวจว่า

/การใช้จ่าย...

“ชื่อสัตย์ เป็นธรรม มีอาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

การใช้จ่ายเงินหรือการใช้ประโยชน์นั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยเฉพาะกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีความเสี่ยงในการใช้จ่ายหรือบริหารเงินอุดหนุนที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเกิดผลสัมฤทธิ์ ทั้งนี้เพื่อลดโอกาสในการเกิดการทุจริต อันเป็นการป้องกันการทุจริตเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหากพบพฤติการณ์เข้าข่ายการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายก็ให้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการทางวินัย แพ่ง และอาญา แล้วแต่กรณี รวมถึงมีข้อเสนอแนะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่กำกับดูแลดำเนินการใช้จ่ายและบริหารเงินอุดหนุนให้ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อไป

(รายละเอียดข้อเสนอแนะฯ ปรากฏตามเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(วัชรพล ประสารราชกิจ)

ประธานกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักมาตรการเชิงรุกและนวัตกรรม

โทร. ๐ ๒๕๒๘ ๔๘๐๐ ต่อ ๗๑๕๔

โทรสาร ๐ ๒๕๒๘ ๔๐๐๔

www.nacc.go.th